

29 gener 2019

BIBLIOTECA BARCELONA

'ART I BLASFÈMIA', UNA OBRA DE LLUÍS QUINTANA QUE EXPLICA EL CAS VERONESE

bonart

El 20 d'abril de 1573, Paolo Caliario (Verona, 1525 - Venècia, 1588), conegut com «il Veronese», va acabar un quadre que representava el Sant Sopar. Tres mesos més tard, el 18 de juliol, el pintor va haver de comparèixer davant la Inquisició de la Serenissima Signoria, acusat d'heretgia. El cas es resolgué canviant el títol del quadre: Convito in casa di Levi, també anomenat La cena in casa di Levi ('Sopar a casa de Leví'), un passatge menor de l'evangeli que li va permetre esquivar l'acusació de blasfèmia. L'anècdota inicia l'assaig que el professor Lluís Quintana publica ara a Fragmenta.

Durant els anys setanta del segle XVI, el monestir dominicà Santi Giovanni e Paolo, de Venècia, va encarregar a Veronese un quadre que havia de representar, tal com eren explicats als evangelis, l'últim sopar de Jesús amb els seus deixebles. Aleshores Veronese ja era conegut per haver representat altres episodis evangèlics en quadres com ara Cena di San Gregorio Magno, Cena in casa di Simone o Nozze di Canna.

L'encàrrec dels dominics, però, va desencadenar un conflicte que va posar sobre la taula el debat sobre la interpretació de les escenes bíbliques. No en va, tal com recorda Lluís Quintana, el segle XVI va estar marcat per la Contrareforma, «una campanya de l'Església catòlica per enfrontar-se a la Reforma protestant, el moviment crític iniciat per Luter el 1517, amb un èxit tan inesperat que va acabar alarmant la jerarquia vaticana». La Contrareforma va idear, per tant, una sèrie de propostes que, en casos com el de Veronese, incitaven els guardians a la supervisió de les representacions dels textos sagrats.

Tanmateix, Quintana no pretén amb Art i blasfèmia explicar les circumstàncies del judici a Veronese, sinó estudiar un aspecte que, malgrat haver estat fins ara considerat menor, indica l'aparició d'un fenomen important en la història de la pintura figurativa: «Perquè la solució que va trobar Veronese per satisfer els inquisidors [...] va ser la introducció en el quadre d'un element que, en la tradició en què es movia i en general en la història de l'art, resultava innovador: un títol».

Lluís Quintana Trias (Barcelona, 1953) és professor de llengua i literatura catalanes a la Universitat Autònoma de Barcelona. Ha publicat estudis centrats en autors de la literatura catalana contemporània com Foix, Pla, Calders i, especialment, Maragall, sobre el qual va publicar la monografia La veu misteriosa. La teoria literària de Joan Maragall (1996). El seu llibre sobre l'esnobisme, La paradoxa del majordom (2000), li valgué el premi Josep Vallverdú 1999. Ha estudiat la presència i la presentació de la memòria individual i col·lectiva a Més enllà de tot càstig. Reflexions sobre la transició democràtica (2004) i en el seu darrer llibre, Caminar per la vida vella. La memòria involuntària en la literatura i l'art (2017). Ha editat, juntament amb Antoni Marí, Catalans de 1918, de Foix (2018). Actualment dirigeix l'edició crítica de l'obra completa de Joan Maragall.

Etiquetes: [Art i blasfèmia](#) · [Lluís Quintana](#) · [Veronese](#)

Deixa un comentari

L'adreça electrònica no es publicarà Els camps necessaris estan marcats amb *

Nom *

Cercar

